

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ของคนไทยในอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จังหวัดเชียงใหม่

Factors Affecting Thai People's Decision Making On Ecotourism in Doi Suthep-Pui National Park Chiang Mai Province

นิภาพร นิลรัตน์

นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

E-Mail: amp_sapphire@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ (1) ศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการเลือกท่องเที่ยวเชิงนิเวศของคนไทยในอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จังหวัดเชียงใหม่ (2) เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล ที่ใช้ในการเลือกท่องเที่ยวเชิงนิเวศของคนไทยในอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จังหวัดเชียงใหม่ โดยจำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิลำเนา และ (3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการเลือกท่องเที่ยวเชิงนิเวศของคนไทยในอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 400 คน โดยอาศัยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยกำหนดโควตา อาศัยแบบสอบถามที่ผ่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรง และมีค่าความเชื่อมั่น 0.9203 และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ค่าสถิติทดสอบที (t-test) ค่าทดสอบเอฟ (F-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (one-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test) การหาค่าความสัมพันธ์ (correlation coefficient) ระหว่างพฤติกรรมกรท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวเชิงนิเวศของคนไทยในอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า (1) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวเชิงนิเวศของคนไทยในอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จังหวัดเชียงใหม่ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายด้านเรียงจากมากไปหาน้อย คือ ด้านสถานที่ท่องเที่ยว ด้านความปลอดภัย ด้านการคมนาคม ด้านสถานที่พัก และด้านข้อมูลข่าวสารตามลำดับ (2) เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือก

ท่องเที่ยวเชิงนิเวศของคนไทยในอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และภูมิลำเนา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และรายได้เฉลี่ย ต่อเดือน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (3) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง พฤติกรรมการท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวเชิงนิเวศของคนไทยในอุทยาน แห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า วัตถุประสงค์หลักของการเดินทางมาท่องเที่ยว อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย และโอกาสในอนาคตที่จะกลับมาท่องเที่ยว ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ ในทิศทางเดียวกัน โดยที่ จำนวนครั้งของการเดินทางมาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย บุคคลผู้ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยว ระยะเวลาในการท่องเที่ยว ช่วงเวลาในการเดินทางท่องเที่ยว และ บงบประมาณที่ใช้ในการท่องเที่ยว ในภาพรวมไม่มีความสัมพันธ์กัน

คำสำคัญ: ปัจจัยที่มีผล การตัดสินใจ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คนไทย อุทยานแห่งชาติ ดอยสุเทพ-ปุย จังหวัดเชียงใหม่

Abstract

The objectives of this research were to (1) study factors affecting Thai people's decision making on ecotourism in Doi Suthep-Pui National Park, (2) compare the aforementioned factors when the sample was classified with gender, age, marital status, education, occupation, average monthly income and hometown and (3) study a relationship between the tourists' travelling behavior and the affecting factors on their decision. The sample drawn using a quota sampling was 400 Thai tourists in Doi Suthep-Pui National Park. The instrument used in this research was a questionnaire approved by experts to a reliability of 0.9203. The data were analyzed in terms of percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test, one-way ANOVA. Scheffe's test was used to find a pair comparison and correlation coefficient was used to find a relationship between the tourists' travelling behavior and the affecting factors on their decision. The findings were as the followings: (1) in overall, the level of factors affecting Thai people's decision making on ecotourism in Doi Suthep-Pui National Park were rated at a high level. Individually considered, the mean values of factors were ranged in descending order as follows: tourism attraction, safety, transportation, accommodation and information. (2) comparison of the factors affecting Thai people's decision making showed that their decision was not different at a significance level of .05 when they were different in gender, age, marital status, occupation and hometown. Being different in education and average monthly income, they had different decisions at a significance level of .01 and .001, respectively. (3) Analysis of relationship between the tourists' travelling

behavior and the affecting factors on their decision showed that the aspects of ‘main purpose for travelling’ and ‘future opportunity to come again’ were positively related. However, these aspects - number of travelling, number of person travelling together, travelling duration, travelling period, and travelling budget – had no relationship among one another.

Keywords: Factors Affecting, Decision Making, Ecotourism, Thai People, National Park Doi Suthep-Pui, Chiang Mai Province

บทนำ

กระแสการท่องเที่ยวในปัจจุบันทั่วโลกได้มุ่งสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่ตระหนักถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและรักษาสภาพแวดล้อม ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ecotourism) เป็นการท่องเที่ยวทางเลือกอย่างหนึ่งให้การศึกษาความรู้ควบคู่ไปกับการพักผ่อน ตลอดจนช่วยสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้แก่ชุมชน และกระตุ้นให้เกิดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ทั้งทางธรรมชาติ วัฒนธรรมและประเพณีไปพร้อมกันด้วย ซึ่งการจัดงานการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยในภาคเหนือ 2552 (Northern & Adventure Travel Mart 2009) เป็นโอกาสดีของจังหวัดเชียงใหม่ในการที่จะได้แสดงศักยภาพการเป็นศูนย์กลางของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยของภาคเหนือ (วันเสด็จ ถาวรสุข, 2552: 1) การเปลี่ยนแปลงและการขยายตัวอย่างรวดเร็วของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวก่อให้เกิดผลกระทบด้านลบต่อแหล่งท่องเที่ยว ดังจะเห็นได้จากสภาพปัญหาที่สะท้อนให้เห็นถึงความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมสูงติดอันดับต้นๆ ของประเทศทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม โดยปัญหาที่เกิดขึ้นได้แก่ มลภาวะ ขยะ น้ำเสีย ความเป็นระเบียบต่างๆ การบุกรุกทำลายสภาพแวดล้อม เป็นต้น ซึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนาที่มุ่งผลตอบแทนทางด้านเศรษฐกิจที่มากเกินไป จึงทำให้ขาดความสมดุลในการพัฒนาทางเศรษฐกิจกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยส่งผล

ให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน (ฤทัยวัลค์ มโนสา, 2548: 1) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนที่มุ่งเน้นการจัดการรักษาสีเขียวแวดล้อมเป็นสำคัญ และกำลังเป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน เพราะถือเป็นการท่องเที่ยวทางเลือกใหม่ (alternative tourism) ที่ก่อให้เกิดความสมดุลแห่งกระแสการพัฒนาการท่องเที่ยวและกระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวควบคู่กันไป จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องช่วยกันสนับสนุนส่งเสริมให้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศนี้ก่อประโยชน์สูงสุดแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในปัจจุบันและอนาคต ดังนั้นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจึงเป็นสิ่งหนึ่งที่น่ามาใช้เพื่อพัฒนาฟื้นฟูทรัพยากรท่องเที่ยวที่เสื่อมโทรมและรักษาทรัพยากรให้เป็นไปอย่างยั่งยืน รวมไปถึงการไม่ละเลยศักยภาพของระบบนิเวศ วิถีชีวิตภายในท้องถิ่นและพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนามาตรฐานความหลากหลายทางชีวภาพและการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม โดยแนวคิดการบริหารจัดการมุ่งสู่การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน ทั้งในมิติของเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ การจัดการสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ เพื่อให้ฐานทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดยังคงเป็นปัจจัยสำคัญต่อการดำรงชีวิต เป็นพื้นฐานของการพึ่งตนเองและรักษาขีดความสามารถทางเศรษฐกิจของประเทศเพื่อการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548: 269)

จังหวัดเชียงใหม่ถูกเลือกให้เป็นเมืองหลักในการพัฒนาภาคเหนือตอนบน ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524) ทำให้เกิดการขยายตัวอย่างรวดเร็วในด้านเศรษฐกิจ การคมนาคม การท่องเที่ยว ฯลฯ จนกลายเป็นศูนย์กลางความเจริญของภาคเหนือ และเป็นจังหวัดที่มีความสำคัญเป็นอันดับสองรองจากกรุงเทพมหานคร จังหวัดเชียงใหม่มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจมากมาย ซึ่งเป็นศูนย์รวมของสถาปัตยกรรม ศิลปวัฒนธรรม ชุมชนเก่าแก่ ตลาดท้องถิ่น (สุสิมาศ อุปรักขิตานนท์, 2552: 13-14) เชียงใหม่จัดได้ว่าเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวที่สำคัญที่สุดของภาคเหนือ และเป็นอันดับ 1 ของประเทศ ประกอบกับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศได้กำหนดให้จังหวัดเชียงใหม่เป็นเมืองหลักของการท่องเที่ยวในภาคเหนือ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีความอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรทางด้านการท่องเที่ยวและมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวสูง ทั้งทรัพยากรท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติ ศิลปะและวัฒนธรรม ที่เป็นจุดดึงดูดให้จำนวนนักท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากการที่จังหวัดเชียงใหม่อุดมสมบูรณ์และมีความหลากหลายทางด้านทรัพยากรท่องเที่ยวส่งผลให้จังหวัดเชียงใหม่มีศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสูงตามไปด้วยเช่นกัน (ชไมพร พรเพ็ญพิพัฒน์, 2548: 118)

อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย เป็นอุทยานแห่งชาติที่จัดตั้งและประกาศตามกฎหมายในปี พ.ศ. 2524 เป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ 24 ของประเทศไทยนับตั้งแต่รัฐบาลได้เริ่มทำการประกาศจัดตั้งอุทยานแห่งชาติตามกฎหมายตั้งแต่ปี พ.ศ. 2505 เป็นต้นมา และจัดได้ว่าเป็นอุทยานแห่งชาติที่มีคุณค่าและความสำคัญต่อชาวเชียงใหม่ เนื่องจากตั้งอยู่ใกล้ตัวเมืองมากที่สุดและมีประวัติศาสตร์ผูกพันกับเมืองเชียงใหม่มาตั้งแต่เริ่มทำการเลือกตั้งพื้นที่และทำการก่อตั้งเมืองเชียงใหม่มาตั้งแต่ 700 ปีก่อน นอกจากนี้ยังเป็นทีประดิษฐานของพระบรมสารีริกธาตุขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าซึ่งเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์และเป็นที่เคารพสักการะของคนเชียงใหม่และของคนไทย

ทั้งประเทศ (ชไมพร พรเพ็ญพิพัฒน์, 2548:119) ศูนย์ข่าวเชียงใหม่ กล่าวว่า สถานการณ์ท่องเที่ยวช่วงวันหยุดปีใหม่ที่ผ่านมา โดยตลอด 4 วัน (31 ธันวาคม 2552 - 3 มกราคม 2553) มีจำนวนนักท่องเที่ยวโทรศัพท์ถามข้อมูลท่องเที่ยวมากถึง 1 หมื่นราย โดยทุกแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยม อาทิ เชียงใหม่ เชียงราย ภูเก็ต สมุย เป็นต้น จำนวนนักท่องเที่ยวหนาแน่น อัตราเข้าพักโรงแรมเฉลี่ย ร้อยละ 90 คาดว่า เฉพาะช่วง 4 วัน เงินสะพัดมากถึง 3.2 พันล้านบาท แบ่งเป็น จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ 1.1 พันล้านบาท และ นักท่องเที่ยวคนไทย 2.1 พันล้านบาท ทั้งนี้ จากจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งคนไทยและชาวต่างชาติ ในช่วงเดือนธันวาคม 2552 ที่ทุกพื้นที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น จึงคาดว่าตลอดปีนักท่องเที่ยวต่างชาติจะได้ 14 ล้านคน สร้างรายได้เข้าประเทศ 5.05 แสนล้านบาท สำหรับปี 2553 ไม่มีสถานการณ์รุนแรงที่จะเข้ามากระทบอุตสาหกรรมท่องเที่ยวคาดว่าจะสามารถทำตัวเลขนักท่องเที่ยวต่างชาติได้สูงถึง 15.5 ล้านคนเพิ่มขึ้นจากปี 2552 ราวร้อยละ 5 สร้างรายได้ 6 แสนล้านบาท เพิ่มจากเป้าหมายที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) กำหนดไว้ในแผนว่าปี 2553 จะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติ 14 ล้านคน รายได้ 5.3 แสนล้านบาท ส่วนตลาดในประเทศ ยังคงเป้าหมายเดิม คือ 90 ล้านคน สร้างรายได้ 4.3 แสนล้านบาท สถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวทั้งในระดับประเทศในระดับภูมิภาคนั้นอยู่ในขั้นที่ไม่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศมากนัก ถึงแม้จะมีปัจจัยต่างๆ เช่น ภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลก โรคระบาดจากไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ภัยธรรมชาติ และสถานการณ์ทางการเมือง แต่ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวมากนัก และในส่วนของสถานการณ์การท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่แม้ปัจจัยด้านสถานการณ์ทางการเมืองจะส่งผลให้นักท่องเที่ยวต่างชาติไม่มั่นใจต่อความปลอดภัย แต่ในส่วนงานทุกภาคส่วนก็ได้มีการร่วมมือกันแก้ไขปัญหาเพื่อเรียกความเชื่อมั่นจากนักท่องเที่ยวกลับมา ซึ่งจะเห็นได้จากจำนวนตัวเลขของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่

เดินทางท่องเที่ยวที่ผ่านมาซึ่งมีแนวโน้มไปในทิศทางที่ดีขึ้น (ศุภย์ชาวเชียงใหม่, 2552: 1)

ประเด็นปัญหาต่างๆ ได้แก่ปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจโรคระบาดจากไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ภัยธรรมชาติ และสถานการณ์ทางการเมืองแม้ว่าในภาพรวมจะไม่ได้ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของไทยมากนัก แต่ได้กระทบให้พฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวเปลี่ยนไปทั่วโลกโดยมุ่งสู่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งกระแสมความนิยมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตามสภาพแวดล้อมอย่างธรรมชาติ ที่เห็นถึงความสวยงามและประโยชน์ที่ได้รับจากธรรมชาติ ซึ่งเกิดจากสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ ประกอบด้วย สภาพภูมิอากาศ ทัศนียภาพที่สวยงามและสัตว์ป่า ซึ่งนับได้ว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ประสบความสำเร็จในการดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากที่สุด แต่แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวเหล่านี้จะต้องได้รับการดูแลและบำรุงรักษาเป็นอย่างดีจากทุกๆ ฝ่าย เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่รู้เท่าไม่ถึงการณ์อาจทำลายความสวยงามอันทรงคุณค่าเหล่านี้ลงได้ ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ซึ่งจะทำให้ทราบถึงความต้องการของนักท่องเที่ยวและการมีส่วนร่วมในการรักษาสภาพแวดล้อมในเขตอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย โดยข้อมูลเหล่านี้สามารถนำไปเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ยั่งยืนต่อไป และยังสามารถนำไปปรับใช้กับอุทยานแห่งชาติอื่น เช่น เพื่อใช้ในการประเมินขีดความสามารถของอุทยานแห่งชาติในการรองรับนักท่องเที่ยว การจัดการด้านสถานที่พักด้านการให้บริการของอุทยาน ด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว เป็นต้น

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ประเภทคำถามปลายปิด (closed form) ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมานำไปใช้สำหรับ

สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวเชิงนิเวศของคนไทยในอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จังหวัดเชียงใหม่

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อกำหนดขอบข่ายในการสร้างเครื่องมือให้สอดคล้องกับตัวแปรที่ศึกษา

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบประมาณค่า (rating scale) จากเอกสารการวิจัยเบื้องต้น

3. สร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าฉบับร่างของข้อคำถามตามกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวเชิงนิเวศของคนไทยในอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จังหวัดเชียงใหม่ และนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้ และนำเสนอเพื่อพิจารณาตรวจสอบขั้นต้นจากผู้เชี่ยวชาญ

2. หาความเที่ยงตรง (validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบ และเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน พิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างของคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้ และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ จากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (IOC) (สุวรรีย์ ศิริโกศาภิรมย์, 2546: 243-244) โดยค่าดัชนีที่ได้จะต้องมีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.5 ถึง 1.0

3. การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบใช้ (try out) กับประชาชนที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติ ที่ไม่ใช่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่น .9203

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากการทดลองใช้ ทุกฉบับมาหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของครอนบาค (สุรวิทย์ ศิริโคภาภิรมย์, 2546: 234-235) จะต้องได้ค่าความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 0.7 และ

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและพฤติกรรมการตัดสินใจท่องเที่ยวของผู้ตอบแบบสอบถาม/กลุ่มตัวอย่าง 400 คน แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ ใช้การวิเคราะห์โดยใช้ความถี่ และร้อยละจำแนกข้อมูลทั่วไป พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 54.25 ในด้านอายุ พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุ 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.25 โดยที่ด้านสถานภาพสมรสส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวมีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 55.00 ส่วนในด้านระดับการศึกษา นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 24.50 ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 42.50 ในขณะที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 48.25 และนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคเหนือ คิดเป็นร้อยละ 38.25 และพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์หลักของการเดินทางมาท่องเที่ยว อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุยเพื่อพักผ่อน คิดเป็นร้อยละ 69.25 จำนวนครั้งของการเดินทางมาท่องเที่ยว อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย เคยมาแล้ว 2-3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 43.75 บุคคลผู้ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยวมากับครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 57.50 ระยะเวลาในการท่องเที่ยว 2-3 วัน คิดเป็นร้อยละ 56.75 ช่วงเวลาในการเดินทางท่องเที่ยว วันหยุดราชการ (เสาร์-อาทิตย์) คิดเป็นร้อยละ 50.50 โอกาสในอนาคตที่จะกลับมา

ท่องเที่ยวกลับมาแน่นอน คิดเป็นร้อยละ 82.25 และงบประมาณที่ใช้ในการท่องเที่ยวจำนวน 5,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 48.25 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นปัจจัยที่ใช้ในการเลือกท่องเที่ยวเชิงนิเวศของคนไทยในอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 5 ด้าน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีปัจจัยรายด้าน ซึ่งเรียงจากมากไปหาน้อย คือ ด้านสถานที่ท่องเที่ยว ด้านความปลอดภัย ด้านการคมนาคม ด้านสถานที่พัก ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านข้อมูลข่าวสาร ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ด้านสถานที่ท่องเที่ยว พบว่า โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยวมีความสวยงามทางธรรมชาติและมียุทธศาสตร์ มีความหลากหลายของพืชพรรณและสัตว์ป่า และ บริเวณสถานที่ท่องเที่ยวมีความสะอาด ซึ่งเหมาะกับนักท่องเที่ยวที่ชอบธรรมชาติในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

2.2 ด้านการคมนาคม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ได้แก่ การเดินทางสะดวกสบาย มีป้ายบอกทางชัดเจน และระยะเวลาในการเดินทางมีความเหมาะสม

2.3 ด้านความปลอดภัย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มาตรการรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ มีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน และมีศูนย์ช่วยเหลือและให้บริการนักท่องเที่ยว

2.4 ด้านสถานที่พัก พบว่า โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ได้แก่ สถานที่พักหาง่าย สถานที่พักมีความสะอาด และ สถานที่พักมีราคาที่เหมาะสม

2.5 ด้านข้อมูลข่าวสาร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ได้แก่ ได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวโดยการแนะนำจากบุคคลที่เคยไปเที่ยว ได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวจากอินเทอร์เน็ต และได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวจากแผ่นพับ/ป้ายโฆษณา ได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวจากสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

3. การเปรียบเทียบความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวเชิงนิเวศของคนไทยในอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จังหวัดเชียงใหม่ ตามสถานภาพทั่วไปของนักท่องเที่ยว โดยจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิลำเนา ได้ผลการศึกษาดังต่อไปนี้

3.1 จำแนกตามเพศ จำแนกตามอายุ จำแนกตามสถานภาพสมรส จำแนกตามอาชีพ จำแนกตามภูมิลำเนา พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานตั้งไว้ และ

3.2 จำแนกตามระดับการศึกษา จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงสอดคล้องกับสมมติฐานตั้งไว้

4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการท่องเที่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวเชิงนิเวศของคนไทยในอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า วัตถุประสงค์หลักของการเดินทางมาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย พบว่า ด้านภาพรวม โดยมีความสัมพันธ์กันต่ำ และในทิศทางตรงกันข้าม ไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ และโอกาสในอนาคตที่จะกลับมาท่องเที่ยว พบว่า มีความสัมพันธ์กันต่ำ และในทิศทางตรงกันข้าม มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยที่จำนวนครั้งของการเดินทางมาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย พบว่า มีความสัมพันธ์กันต่ำ และในทิศทางเดียวกัน มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 บุคคลผู้ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยว พบว่า มีความสัมพันธ์กันต่ำ และในทิศทางเดียวกัน ไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ระยะเวลาในการท่องเที่ยว พบว่า มีความสัมพันธ์กันต่ำ และในทิศทางเดียวกัน ไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ช่วงเวลาในการเดินทางท่องเที่ยว พบว่า มีความสัมพันธ์กันต่ำ และในทิศทางเดียวกัน ไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับ

นัยสำคัญทางสถิติ และงบประมาณที่ใช้ในการท่องเที่ยว พบว่า มีความสัมพันธ์กันต่ำ และในทิศทางเดียวกัน ไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

1. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการเลือกท่องเที่ยวเชิงนิเวศของคนไทยในอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 5 ด้าน พบว่า ในภาพรวมนักท่องเที่ยวมีความสนใจและตัดสินใจมาเที่ยวเป็นจำนวนมากโดยมีองค์ประกอบในหลายๆ ด้าน เช่น สถานที่ท่องเที่ยว การคมนาคม ความปลอดภัยในการท่องเที่ยว สถานที่พักผ่อน และข้อมูลข่าวสาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ธิดารัตน์ ศิริ, 2548: 54) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ พบว่า นักท่องเที่ยวให้ระดับการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการเลือกท่องเที่ยวเชิงนิเวศของคนไทยในอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จังหวัดเชียงใหม่ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ด้านสถานที่ท่องเที่ยว พบว่า สถานที่ท่องเที่ยวมีความสวยงามทางธรรมชาติและมีบรรยากาศดี มีความหลากหลายของพืชพรรณและสัตว์ป่า และ บริเวณสถานที่ท่องเที่ยวมีความสะอาดซึ่งเหมาะกับนักท่องเที่ยวที่ชอบธรรมชาติในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งมีความหลากหลายของพืชพรรณและสัตว์ป่าที่หาดูได้ยาก ทำให้มีความเพลิดเพลินในการชื่นชมพันธุ์ไม้ต่างๆ ที่มีความสมบูรณ์

1.2 ด้านการคมนาคม พบว่า การเดินทางสะดวกสบาย มีป้ายบอกทางชัดเจน และระยะเวลาในการเดินทางมีความเหมาะสมซึ่งมีเส้นทางการศึกษาธรรมชาติของนักท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย มีเส้นทางเดินป่า และเส้นทางขับรถ เพื่อใช้ในการศึกษาและชื่นชมความงามธรรมชาติอยู่มากมาย ทำให้มีความสะดวกต่อการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

1.3 ด้านความปลอดภัย พบว่า การมีมาตรการรักษาความปลอดภัยของอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ที่มีประสิทธิภาพ มีความปลอดภัยต่อชีวิตทรัพย์สิน และ

มีศูนย์ช่วยเหลือและให้บริการนักท่องเที่ยว จึงทำให้นักท่องเที่ยวมีความมั่นใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางธรรมชาติที่มีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน ทำให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจมาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติ ดอยสุเทพ-ปุย

1.4 ด้านสถานที่พัก พบว่า บริเวณของอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย สถานที่พักหาง่าย สถานที่พักมีความสะอาด และสถานที่พักมีราคาที่เหมาะสม สถานที่พักเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการท่องเที่ยวซึ่งนักท่องเที่ยวมาเที่ยวชมธรรมชาตินั้นมีความต้องการค้างคืน เพื่อชื่นชมธรรมชาติยามเช้า และสถานที่พักในการมาท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้นมีเป็นจำนวนมากและเพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางมาเที่ยวเป็นจำนวนมาก

1.5 ด้านข้อมูลข่าวสาร พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวโดยการแนะนำจากบุคคลที่เคยไปเที่ยว ได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวจากอินเทอร์เน็ต และได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวจากแผ่นพับ/ป้ายโฆษณา ได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวจากสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ด้านข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับปานกลางเนื่องจากข้อมูลข่าวสารในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จาก วิทยุ โทรทัศน์ยังมีน้อยมาก ทำให้นักท่องเที่ยวได้รับข้อมูลข่าวสารไม่เพียงพอ

2. การเปรียบเทียบความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวเชิงนิเวศของคนไทยในอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จังหวัดเชียงใหม่ โดยจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิลำเนา ได้ผลการศึกษาดังต่อไปนี้ เพศ พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีการตัดสินใจท่องเที่ยวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อายุ พบว่า ช่วงอายุในแต่ละช่วงมีการตัดสินใจท่องเที่ยวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สถานภาพสมรส พบว่า สถานภาพแต่ละสถานภาพมีการตัดสินใจท่องเที่ยวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาชีพ พบว่า อาชีพในหลายๆ อาชีพมีการตัดสินใจไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และตามภูมิลำเนา พบว่า ภูมิลำเนาของนักท่องเที่ยวทำให้การตัดสินใจท่องเที่ยวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ระดับการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาทำให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า รายได้ของนักท่องเที่ยวมีส่วนในการตัดสินใจท่องเที่ยวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการท่องเที่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวเชิงนิเวศของคนไทยในอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า วัตถุประสงค์หลักของการเดินทางมาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย พบว่า ด้านภาพรวม ($r=-0.097$) โดยมีความสัมพันธ์กันต่ำ และในทิศทางตรงกันข้าม ไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ และโอกาสในอนาคตที่จะกลับมาท่องเที่ยว พบว่า ด้านภาพรวม ($r=-0.189$) โดยมีความสัมพันธ์กันต่ำ และในทิศทางตรงกันข้าม มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยที่จำนวนครั้งของการเดินทางมาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย พบว่า ด้านภาพรวม ($r=0.124$) โดยมีความสัมพันธ์กันต่ำ และในทิศทางเดียวกัน มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 บุคคลผู้ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยว พบว่า ด้านภาพรวม ($r=0.005$) โดยมีความสัมพันธ์กันต่ำ และในทิศทางเดียวกัน ไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ระยะเวลาในการท่องเที่ยว พบว่า ด้านภาพรวม ($r=0.079$) โดยมีความสัมพันธ์กันต่ำ และในทิศทางเดียวกัน ไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ช่วงเวลาในการเดินทางท่องเที่ยว พบว่า ด้านภาพรวม ($r=0.019$) โดยมีความสัมพันธ์กันต่ำ และในทิศทางเดียวกัน ไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ และงบประมาณที่ใช้ในการท่องเที่ยว พบว่า ด้านภาพรวม ($r=0.066$) โดยมีความสัมพันธ์กันต่ำ และในทิศทางเดียวกัน ไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (นางลักษณ์ อยู่เย็นดี, 2546: บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความชอบในการเข้าร่วมกิจกรรมโฮมสเตย์ ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์กับความชอบของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการเข้าร่วมกิจกรรมโฮมสเตย์ คือแรงจูงใจทางด้านความสะดวกสบายในการเดินทาง เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว แรงจูงใจทางด้านการศึกษาวิถีชีวิต และวัฒนธรรม แรงจูงใจทางด้านความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมท่องเที่ยวและแรงจูงใจทางด้านความสะดวกสบายของที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวก โดยแรงจูงใจทั้งหมดก่อให้เกิดความผันแปรในตัวแปรตาม คือความชอบของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการเข้าร่วมกิจกรรมโฮมสเตย์ ร้อยละ 24.8 และแรงจูงใจที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือแรงจูงใจทางด้านการศึกษาวิถีชีวิตและวัฒนธรรม ด้วยค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่ปรับเป็นค่ามาตรฐานแล้ว (beta) เท่ากับ .246

บรรณานุกรม

ชไมพร พรเพ็ญพิพัฒน์. (2548). *พระธาตุดอยสุเทพมรดกไทยล้านนา*. กรุงเทพฯ: ที เจ เจ.

ธิดารัตน์ ศิริ. (2548). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

นางลักษณ์ อยู่เย็นดี. (2546). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความชอบในการเข้าร่วมกิจกรรมโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). *การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิชาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

ฤทัยวัลค์ มโนสา. (2548). *แนวความคิดในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วันเสด็จ ถาวรสุข. (2552). *สถานการณ์ท่องเที่ยวเชียงใหม่*. สืบค้นเมื่อ 30 ธันวาคม 2552, จาก ผู้จัดการออนไลน์ เว็บไซต์: <http://www.manger.co.th/Local/ViewNews.aspx?NewsID=9520000107164>

ศุติมาศ อุปรักขิตานนท์. (2552). *welove Chiangmai เชียงใหม่*. กรุงเทพฯ: คอมฟอร์ม.

ศูนย์ข่าวเชียงใหม่. (2552). *สรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวเชียงใหม่*. สืบค้นเมื่อ 4 พฤศจิกายน 2552, จาก Thaiblog เว็บไซต์: <http://www.thaiblognews.com>

สุวรีย์ ศิริโกคาภิรมย์. (2546). *การวิจัยทางการศึกษา*. ลพบุรี: สถาบันราชภัฏเทพสตรี.

Nipaporn Nilrat earned Master of Business Administration in 2011 and Bachelor of Business Administration in 2007 from Thepsatri Rajabhat University, Thailand.